

jeg før sagde, blive saa høj, at de, som sagt, slet ingen Ting ville kunne faa.

Det andet Hovedpunkt i dette Forslag er det, der handler om Fikseringen af Hartkornet. Det blev ogsaa berørt af det ærede 12te kongevalgte Medlem (Estrup), og det forekom mig, at det ærede Medlem satte saa stor Pris derpaa, at han betragtede det som den egentlige, væsentlige Gevinst for Landbruget, dersom man kunde faa det ordnet paa den Maade. I Modsætning dertil har det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) brugt den Ytring, at det egentlig kun var en ny Hartkornsskat, man vilde paalægge, og det forekommer mig, at det ærede Medlem virkelig har Ret i dette. Efter den Maade, hvorpaa Hartkornfikseringen er ordnet her, bliver det jo faktisk kun en ny Hartkornsskat. Der er nemlig aldeles ikke Tale om at trække Gælden fra paa disse Ejendomme, som man paalægger Ejendomsskyld. Bliver man altsaa enig om, at en Td. Hartkorn er 7,000 Kr. værd, som ogsaa Regeringsforslaget har antydnet . . . (*Indenrigsministeren*: Nej!) Jo, i Anmærkningerne vil det jo blive saaledes, at man maa gaa til 2 Kr. pr. 1,000, saa det i Virkeligheden bliver 14 Kr. pr. Td. Hartkorn. Der er nogen Gevinst ved det, nemlig det, at man faar andre Ejendomme end Jordbrug med. Jeg kan derfor forstaa, at et saadant Forslag maatte spille en stor Rolle i Københavns Amt, hvor det i Landkommunerne vrimler af Villaer, som de københavnske Landliggere have opført i Mængde. Jeg kan forstaa, at det for disse Kommuner vil faa meget betydelig Indflydelse, at disse Villaer kunne blive paalagt Ejendomsskyld. Men i de allerfleste Landkommuner vil Betydningen heraf være forsvindende. Hist og her i en Kommune kan der være en lille Stationsby, men som oftest ere de Bygninger, der høre til en saadan, smaa Haandværkeres, saa man alligevel ikke kan lægge en stor Ejendomsskyld paa; de have i Reglen Bygningsafgiften i Forvejen. Og Bygningerne paa Landet have jo en ganske overordentlig ringe Værdi, dersom den Næring, der knytter sig til dem, bortfalder. En Bygnings Værdi beror paa dens Beliggenhed. Ligger den lige klods op ad en Station, kan den have nogen varig Værdi, men ligger den langt ude paa Landet og er opført, fordi man f. Eks. vilde have drevet en eller anden Næring i den, og denne Næring gaar i Stykker, beholder Bygningen næsten ingen Værdi. Jeg tror ikke, at en saadan Bygning kan bære nogen synderlig Ejendomsskyld.

Jeg tillægger derfor ikke Ejendoms-skylden saa stor Betydning, men nogen har den dog. Der er jo saaledes ovre i Jylland Ejendomme, som paa Grund af, at de ere opdyrkede i den senere Tid, have faaet grumme lidt Hartkorn; jeg har endogsaa hørt, at enkelte have kun 1 Skp. Hartkorn og holde en Snes Kør, og der vil jeg da indrømme, at Ejendomsskylden faar noget at sige; men at Gennemførelsen af Ejendomsskylden i nogen væsentlig Grad vil indvirke paa, hvor meget Landejendommene komme til at svare, tror jeg ikke, naar jeg undtager, som sagt, disse enkelte Egne, som ligge lige klods op ad København. Men paa den anden Side mener jeg heller ikke, at den kan gøre nogen Skade, og jeg kunde derfor tænke mig, at Ejendomsskyldens Indførelse kunde blive en af de Forandringer, man kunde blive enig om, og kunde det lykkes at indføre en Ejendomsskyld efter Ejendommenes Værdi med Fradrag af Gælden, vilde det faa en ganske overordentlig Rækkevidde. Thi en af de Ting, man med Rette kan beklage sig over, er, at Hartkornet er lige højt beskattet, hvor megen Gæld der end knytter sig dertil. Kunde da Ejendoms-skylden blive af den Beskaffenhed, at den kun kom til at hvile paa det, Manden virkelig ejer, saa hans Gæld blev unddraget, var det meget mere tiltalende, men saa vilde det maaske ikke være det rette Navn at kalde det Ejendomsskyld, saa faldt det jo til Dels sammen med en Formueskat. Men saaledes ere Forholdene ogsaa ude i Landkommunerne, at man egentlig har benyttet Formue- og Lejlighedsskatten de allerfleste Steder som en Formueskat, man har set meget mere paa Formuen, end man har set paa Indtægten.

Idet vi nu skulle komme til en Overenskomst, og idet Landkommunerne nu skulle paatage sig det store Besvær, som det er at gaa over fra noget, man har været kendt med, en Slags Formuebeskatning, til en Indtægtsbeskatning efter det Forslag, Skattekommissionen har stillet, er det, som jeg før sagde, en stor Indrømmelse, Landkommunerne her gøre. Og hvorfor gøre vi det? Af Hensyn til Købstæderne! Fordi man har troet, at Købstadrepræsentanterne vilde sætte en saadan Pris paa at faa en mellemkommunal Lov gennemført, er det, at man har strakt sig saa vidt, som man har gjort. Man har altsaa tilbudt Købstæderne, at de kunne faa opfyldt alle de Ønsker, de nu i en Menneskealder have udtalt. At Købstæderne faa Lov til at beskatte Aktieselska-